

ЗВЯЗДА

Орган ЦКі МККП(б) ЦВКі СНК БССР
№ 20 (5694) 26 студзеня 1937 г., аўторак ЦАНА 10 КАП.

С Ё Н Н Я Ў Н У М А Р Ы :

Працэс антысавецкага траціцкіскага цэнтра (2 і 3 стар.).
Працяг допыту пацуднага Пяткова.
Допыт пацуднага Раўка, Сакольніківа, Сарэбракова
Допыт свідка Бухарцова і Рона.
Дзённымі рэдакцыя пасляжонна 25 студзеня.
Артыкулы: Перадавы — Гандляры радзімай Беларусі — іх праграма (з залы суда). Калы кемерзскіх рабочых. (4 стар.).

Знішчыць з твару зямлі здраднікау радзімы — такое патрабаванне ўсяго народу, — водгук працоўных Савецкай Беларусі на працэс антысавецкага траціцкіскага цэнтра (1 і 4 стар.).
Ваенна-фашысцкі мяцэж у Іспаніі. (1 стар.).
Аб невыкананні бабруйскага лесакамбіната Наркамлеса СССР паставы СНК СССР ад 13 кастрычніка 1936 г. «Аб эканоміі электраэнергіі» — пастава ўпаўнаважанага Камісіі Савецкага Кантроля пры СНК СССР па Беларускай ССР. (1 стар.).

ГАНДЛЯРЫ РАДЗІМАІ

На лаве пацудных у Окцябрскім зале Дома саюзаў сядзіць група падлых здраднікау радзімы. Вясцравым, дзевяцінамі галасам прафесара па кафедры шпюцітства дае паказанні Пяткоў. Іто змяняе прычын, пага-развазім Раўка. З вуслаў здраднікау сонца, як гной, жудасны расказ аб іхнім гандлі радзімай.

Пажка знайсці ў гісторыі чалавечтва падобныя прыклады пымічнага, полага здрадніцтва сваёй краіны. Талейбрана, які мяняў, як пальчаткі, адных буржуазных гаспадароў на другіх, — малая дзеці ў параўнанні з траціцкімі. Версалы, якія карысталіся ўсюдой ліпавой немцаў, каб развіць Парыжскую Комуна, выгладзілі штанавамі ў параўнанні з гэтымі аграўнічымі здраднічымі траціцкімі вайкоў. Калчак, Дзюнін, Мухоміч — і тых мей лютуюсці сваю «бодулю ішо» радзімы, мару аб «адыні і непазалежнай» памешчыцка-капіталістычнай Расіі, кірэмай штахом і бізном генеральскай дыктатуры. Нават у фашысцкай — і ў тых бей сваёй фашысцкай нацыяналізм. Але ішоў іх усіх скаціліся ў страшнымым здраднічым сваёй краіне траціцкім выразі.

Дзевятнаццаць год назад рабочы клас БССР узяў уладу ў свае рукі, каб пабудаванне сацыялістычнае грамадства. Ён пераход на кіраўніцтвам большэвіцкай партыі. Супроць большэвіцкай Троцкі згаўся амаль на працягу ўсяго свайго жыцця. Зішоў у Каменеў адраждзвалі дарты і рабочаму класу ў дні пракастрычкічых баёў. Раўка і Пяткоў у джыкі дні брешкага міру штурхалі краіну на правакацыйную авантуру і зыяўлялі, што яны гатовы пайсці на «згчынасць утраты савецкай улады». Калі наша краіна, пад цвёрдым кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна, пайшла на шляху будаўніцтва сацыялізма, траціцкі-зішоўска-скія банда крычалі на ўсёх свят: «Назад! Нельга будаваць сацыялізм у нашай краіне. Не ксее!» Партыя разрыла талі траціцкі-зішоўскі блок. Завяз працоўныя СССР завяршылі ў аспоўным пабудову сацыялізма ў нашай краіне.

На мору беззуднага росту дробарыч нашай сацыялістычнай радзімы ўрастаў зыбо траціцкіх рэстаўрацый капіталізма. Яны не маглі развіць на лжоб-там ні было падтрыманне народаў Савецкага Саюза, Гамбокае прэзэрне да народных нас пітэй здраднікі, якія не мей ні мейшай аперы ў масэх. Ізвалыяцца, азобленія, яны пайшлі на шляху тэро-ру, шпіянажу і дыверсіі.

У палітвах эпопыхных нямецкіх біцнак шкюднік Шестоў прывозіць з Берліна пісьмовыя дырэктывы Троцкага: страляць у кіраўнікоў большэвіцкай партыі і савецкага ўрада. Траціцкі-зішоўскі блок спынасца выканаць гэтую дырэктыву. Зішоўска абявае справы свайго, зішоўскага, «гавару» забіць тав. Кірава. Траціцкі антысавецкі цэнтр арганізуе азмах на лавіч тав. Малава.

Адын тэрыстычны акт улаўся траціцкім забойцам: здраднічэй куляй прабіта найдаражэйшая галава Сергея Міравіча Кірава. Троцкі таропць забойцаў, страляючы кучэй і болей! Траціцкі цэнтр падрыхтоўвае «канцэнтраваны тэрыстычны акт» — забойства паліт дарты кіраўнікоў партыі і ўрада. Але гэта толькі «першы варыянт», як гаворыць Троцкі, яго шляху да ўлады. Другі, на думку траціцкаў, найбольш пэўны варыянт — выкіць вайну, дамагчыся ваеннага паражэння СССР у выніку вайны з Германіяй і Японіяй. А каб выкіць вайну, треба адчыніць вароты ў СССР фашысцкім інтэрвентам, треба гарантаваць ім туюто забаву, треба актыва саадынічась і шпіянажам і дыверсіям. Траціцкія «тэорыя» аб неадмыслимы пабудовы сацыялізма ў адной краіне развіваецца да свайго логічнага канца — рэабуцылізацыя зваржэння сацыялізма пры дапамозе фашысцкай інтэрвенцыі.

За «тэорыяй» ідуць справы. Троцкі влзе перагаворы і затым заключе пагадненне з немцамі Гітлера — Ресам, фашысцкім тэарыткам кланіальных за-

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

Мадрыдскі фронт
ЛОНДАН (сталіна Англіі), 25 студзеня. (БЕЛТА). Рэспубліканскія войскі адбілі моцную атаку мяцэжнікаў у паўднёвым сектары мадрыдскага фронту. У сектарах Маньёла і Заходняга парка (на захадзе Мадрыда) рэспубліканскія войскі таксама далі адпор атакам мяцэжнікаў і пазышлі свае пазіцыі контратакай.

ПАРЫЖ (сталіна Францыі), 25 студзеня. (БЕЛТА). Ва ўчарашнім вярчым паведамленні Камітэта абароны Мадрыда гаворыцца, што ў раёне Аранхуса (на поўдні ад Мадрыда) мяцэжнікі разгарнулі атаку на Куеста дэ ла Ройна. Атака адбіта. Артылерыя мяцэжнікаў бомбардыравала сталіну і мей Сан-Фернандо.

ЛОНДАН (сталіна Англіі), 24 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамае друг, учора Мадрыд падверся наймацнейшаму ў часу адын артылерыі абстрату. Артылерыі абстрэў прыгарадаў Мадрыда цягнуўся некалькі гадзін.

Здрадніцкая дзейнасць швейцарскіх траціцкаў у адносінах да іспанскага народу

ВЕНА (сталіна Аўстрыі), 22 студзеня. (БЕЛТА). Орган швейцарскай кампартыі «Фрэйхейт» у артыкуле пад загалоўкам «Выстаў у спіну змагаючага іспанскага народу» паведамае, што швейцарскія траціцкі — супругі Тальман зрабілі пезак у Барселону (Іспанія) і пасля звароту адтуль выступілі ў сацыял-дэмакратычнай швейцарскай газеце «Фольксрэхт» а кланіцкім артыкулам супроць іспанскага

Германскі друк аб працэсе антысавецкага траціцкіскага цэнтра

БЕРЛІН (сталіна Германіі), 24 студзеня. (БЕЛТА). Германскі друк не можа ўтоіць вядомай разгубленасці і замяшчальна перад неабержымі абвінавачанямі, высузнымі супроць членаў антысавецкага траціцкіскага цэнтра. У артыкуле адмінулага працэса, на гэты раз германскія газеты не працягваюць самаўпаўнаважана-

ЗНІШЧЫЦЬ З ТВАРУ ЗЯМЛІ ЗДРАДНІКАУ РАДЗІМЫ — ТАКОЕ ПАТРАБАВАННЕ УСЯГО НАРОДУ

СМЕРЦЬ БАНДЫТАМ!

На заставах, у пагранічных атрадах БССР адбыліся мітынгі чырвонаармейцаў і камандзіраў-пагранічнікаў. Выступілішы з прэзэрнем гаварылі аб зраднічым радзімы — падлых траціцкіх. Пагранічнікі ў адын голас патрабуюць расстраляць кучкі ваенных забойцаў.

Чырвонаармейцы-пагранічнікі тав Бучкоў (атрад, якім камандуе палкоўнік Гараніц) гаварылі:

— З абвінавачага заключення аб траціцкім «паралельным» цэнтры» я даведаўся, што траціцкі бандацы Пяткоў, Раўка і іш. марзавіч дзейнічалі разам з нямецкай ахрэнкай, ставілі заадачы пазіцыі нашу радзіму ў крыві. Яны канці ператварыць нашу радзіму ў калонію германскага і японскага імперыялізма. Яны не спыніліся перад таічмі страшэн-

УРАДАВЫ КРЫЗІС У ЯПОНІІ

ТОКІО (сталіна Японіі), 23 студзеня. (БЕЛТА). Агенства «Дамей цусін» паведамае, што ў Верхняй палаче Вагасаба, рэка кртыкуючы знешнюю палітыку ўрада, заявіў, што «амаўленне Савецкага Саюза падсіць новую рыбалоўную канвенцыю з'яўляцца паражэннем японскага ўрада», што заключэнне герман-японскага пагаднення выкіла неадмыслимы з боку іпшаемных дзяржаў, і таму

займае пытанне, ці не зрабіў міністр замежных спраў Арыта памылкі.

ТОКІО, 24 студзеня. (БЕЛТА). Астаўні генерал Утакі, прыбыўшы ў 1 гадзіну ночы па яшчэ яшчэ часу, быў неадмыслимы прынят імператарам, які даручыў яму стварэнне новага ўрада. Утані прыняў даручэнні і з'ўтра прыступіць да перагавораў з палітычнымі дэацямі.

Актыўнасць японскіх фашысцкіх арганізацый

ТОКІО (сталіна Японіі), 24 студзеня. (БЕЛТА). Агенства «Дамей цусін» паведамае, што фашысцкая арганізацыя «Дзіюку кіюгай» («камітэт надзвычайнага часу») развіла влікую актыўнасць. Сяня ён аубікаваны дэкарацыя, дцяя патрабуе «стварэння моцнага ўрада і лік-

Выступленне беспрацоўных у Польшчы

ВАРШАВА (сталіна Польшчы), 23 студзеня. (БЕЛТА). Афішэ «Газета польска» паведамае, што ўчора 150 беспрацоўных уварваліся ў будынак гарадскага самакіраўніцтва ў Раўево (Пазнанскае

Новая гнуснасць фашысцкага бандыта Троцкага

«Мундо обреро» (орган маекіскай кампартыі) піша ў нумары ад 13 студзеня:

«Прэзідэнт Кардэнас дазволіў контр-рэвалюцыянеру Троцкаму пасляці ў Мексіку. Не паслэ гэты прамы вноўны забойства Кірава прыхаць у Мексіку, як ён пачаў сваю злычынную, антысавецкую прапагандыстскую работу. Яго першыя словы былі:

«Я лічу, што СССР не павінен наваз-ваць іншым краінам свой шлях наса-джэння сацыялізма».

Вялікая паводка ў ЗША

НЬЮ-ІОРК (буйнейшы пэнтр ЗША), 24 студзеня. (БЕЛТА). Рокі Місісіпі і Огайо з іх прытокамі, выступішы з берагоў на працягу 2.400 кілометраў, затанілі велізарную тэрыторыю ў сярэднезахадных штатах ЗША. Паводка — павышэння намерам. Цяжка затонелі некалькі гарадкоў і цэнтры некалькіх буйных прамысловых цэнтры. Без прытулку — 400

Духтысачны мітынг на менскай швейнай фабрыцы «Мастрычнік»

Бура гневу і абурэння ахапіла рабочыя швейнай фабрыкі «Мастрычнік» (Менск), калі яны даведаліся аб подлай дзейнасці траціцкіскага «паралельнага цэнтра». 24 студзеня ўвесь духтысачны калектыў рабочых і служачых фабрыкі сабраўся ў клуб, каб выказаць сваю глыбокую нядавісць і прэзэрне гнусным здраднікам радзімы.

З інфармацыяй аб абвінавачаным заключенні па справе Пяткова, Раўка, Сакольніківа, Мурашава і ішніх і аб першым тні працэсе выступіў скаратар парткома фабрыкі тав. Канопі.

На трыбуне рабочы-стаханавец тав. Каган.

Нянавісць і абурэнне

Адын за адным на трыбуне змяняюцца рабочыя і служачыя Сартыроўскага Салавевіч, бібліятэкарша Ева Герло, стаханавец, прафорг пеха тав. Бурштэйна, майстар скарняжыга пеха тав. Айвінёр, стаханавец Каншук, — усё яны з трыбуны мітынга выказвалі сваё глыбокае абурэнне, сваю нянавісць да агентаў Гестапа — Пяткова, Раўка, Сакольніківа, Мурашава, Ліўшыца і іш.

Бурнымі апалаўсентамі пакрывае духтысачны мітынг працягваюць стаханавец-органаснай тав. Кісель, рэаляцыя, у якой гаворыцца:

— У адказ на гнусную дзейнасць контррэвалюцыянага траціцкіскага цэнтры мы яшчэ больш ўзнімем рэвалюцыяную большэвіцкую пільнасць, яшчэ з большай непрымірмасцю будзем выкрываць і выкарчоўваць здрадніку радзімы. Разам з працоўнымі ўсяго Савецкага Саюза мы яшчэ шчыльней згуртуемся вакол камуністычнай партыі, вакол нашага любімага правядыра і роднага бацькі — вялікага Сталіна.

— Смерць траціцкім, фашысцкім бандагам, здраднікам сацыялістычнай радзімы, лагем замечнага капітала! Нахай жыць камуністычнай партыя! Нахай жыць вялікі правядыр працоўных ўсяго свету таварыш Сталін!

С. ГАЛІН.

(Працяг водгукў на працэс антысавецкага траціцкіскага цэнтра гл. на 4 стар.).

АБ НЕВЫКАНАННІ БАБРУЙСКІМ ЛЕСАКАМБІНАТАМ НАРНАМЛЕСА СССР ПАСТАВЫ СНК СССР АД 13 КАСТРЫЧНІКА 1936 ГОДА «АБ ЭКАНОМІІ ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ»

ПАСТАВОВА УПАЎНАВАЖАНАГА КАМІСІІ САВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ПРЫ СНК СССР ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР

23 студзеня 1937 г.

Дырэктар бабруйскага лесакамбіната г. Зубрыцкаму І. А. не ўстанавіў на камбінаце норм расходу электраэнергіі і лавуцыі замест звязана перарасход на 36 проц. супроць норм, устаноўленых паставою Соўпаркома, таму што значна колькасць матэраў працавала ўхаластую або з няпоўнай нагрузкай, безападарача трацілася электраэнергія на асвятленне, не перабудавуў сістэмы заробатнай платы і прамірвання для стимулявання эканоміі электраэнергіі.

Дырэктару бабруйскага лесакамбіната т. Зубрыцкаму І. А. за растачыльнасць у расходванні электраэнергіі і невыкананне паставы СНК СССР ад 13 кастрычніка 1936 года «Аб эканоміі электраэнергіі» — абвясціць суровую вымову.

Прапанавалі т. Зубрыцкаму прыняць рашучыя меры да знішчэння выльенай безападарачасці ў электраснарачцы і аб рэзультатах паведамаць у пятаціцісачны тэрмін.

Упаўнаважаны НКК пры СНК СССР па Беларускай ССР А. ЦІХОН.

СЕСІЯ АКАДЭМІІ НАВУК БССР

На пасляжоннах сесіі Акадэміі навук БССР 24 студзеня заслухоўваліся справачны інстытуты аб рабоце за 1936 год. Справаданы зрабілі дырэктары 15 інстытутаў Акадэміі навук.

Рашэнне і вынічныя пасляжонні 25 студзеня былі прысвятаны супрачам на талалах інстытутаў. Выказаліся 27 чалавекі: Шкастаў, Келераў-Зіхмі, Гафман, Замойні, Кузаны, Дубіна, Магулай-Ціе, прафесары Маркаў, Годнеў, Бялосен-

Нянавісць і прэзэрнем да здраднікау радзімы гучылі ўсе выступленні на шматлюдным мітынгу рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў менскага заводу імя Барышэлага. НА ЗДЫМКУ: выступленне стаханавца заводу тав. Кітайчына на мітынгу пасля чыткі матэрыялу аб працэсе антысавецкага траціцкіскага цэнтра.

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА ТРАЦКІСЦКАГА ЦЭНТРА

Ранішняе пасяджэнне 24 студзеня

ПРАЦЯГ ДОПЫТУ ПАДСУДНАГА РАДЭКА

Улады тое, што ён называў банарыяцкай уладай. А для нас было ясна, што гэта ёсць фашызм без уласнага фінансаванага капітала, які служыць чужою фінансаванай капіталу.

Вышынскі: Чаперта Умова?

Радэка: Чаперта — раздзел краіны. Германія намерава аддаць Украіну; Прымор'е і Прыамур'е — Японіі.

Вышынскі: Навошта яшчэ небуць іншых эканамічных уступаў гаварылася там?

Радэка: Так, былі паглыблены тры рашэнні, аб якіх я ўжо гаварыў. Улада кантрыбуцыі ў выглядзе расцігнутых на доўгія гады паставаў харчовых прадуктаў, сыравіны і тлущы. Затым — спачатку ён сказаў гэта без лічбы, а пасля больш ясна — вядомы прапант забеспячэння пераможанымі краінамі іх унутры ў свецкім імперыі. Усё гэта разам азначала поўнае забалоце краіны.

Вышынскі: Аб сахалінскай нафце ішла гутарка?

Радэка: Наконт Японіі гаварылася — треба не толькі даць ёй сахалінскую нафту, але забеспячыць ёй нафтаў на вываз ваіны са Злучанымі Штатамі Амерыкі. Ужывалася да неабходнасці не рабіць ніякіх пераходаў да заваявання Кітая японскім імперыялізмам.

Вышынскі: А навошта прыдуваіскіх краін?

Радэка: Аб прыдуваіскіх і Балканскіх краінах Трэйці ў пісьме гаварыў, што ідзе экспансія німцаў фашызма, і мы не павінны ні чым перашкаджаць гэтай фашы. Справа ішла, зразумела, аб спыненні ўсіх нашых адносін з Чэхаславакіяй, якія былі абаронай для гэтай краіны.

Вышынскі: У гэтым пісьме змяшчалася ўказанні аб неабходнасці расшырэння і актывізацыі шкідлівай, тарарысцкай, дыверсійнай дзейнасці?

Радэка: Гэта дзейнасць уявлялася з усяй праграмай, і яна ўказвалася, як на адзін з самых важных рэчываў прыходу да ўлады, у сувязі з вайной гаварылася аб неабходнасці раздзялення трацісцкай арміі.

Вышынскі: А навошта абаронай прамошасоўні не гаварылася?

Радэка: Гаварылася спецыяльна. Дыверсійная дзейнасць трацісцкай у вайнавай драматычнасці павінна быць узгоднена з тымі меркаваннямі, з якімі ўлада звязваюць павялічэнне, г. зн. са штабамі аднаведных замежных дзяржаў.

Вышынскі: Ці не было гутаркі адносна чыгуначнага транспарту?

Радэка: Для транспарту не магло быць выключэння.

Дзяржаўны абываўда вываляе адносінны пасуднага да пісьма Трэйцага ў снежні 1935 года і дырэктыву прырэзанах Пятаковым ад Трэйцага.

Вышынскі: Пятакоў гаварыў вам аб сваёй пазіцыі ў Осло?

Радэка: Пазіцыя Пятакова была рэзультатам нашай працы. Мы прынём да пераговараў, што я павінен — скарыстаць ляжышчаў у мяне трохазовае запрашэнне для пазіцыі ў Осло з дакладам студэнтаў. Калі-б Пятакоў не меў камандзіроўкі, я маючы гэты даклад, насаў-б з гэтым дакладам у Осло, каб, безумоўна, павялічыў Трэйцага.

Вышынскі: Так што намачалася ваша пазіцыя за граніцу?

Радэка: Ці мая, ці Пятакова, і гэта было ў той момант, які для нас усіх унутрана азначаў: прынём да бар'ера.

Ці прывялі мы дзейнасць пасля таго, як атрымаў дырэктыву? Не. Мышыя крупілася і ў далейшым.

Вышынскі: Вывад які?

Радэка: Такі вывад: рэстаўрацыя капіталізму ў абстаноўцы 1935 года. Просты «за здарова мывышні» для прыгожых ватой Трэйцага — краіна павінна вяртацца да капіталізму. Калі я гэта чытаў, я адчуваў гэта як лям вар'ятаў. І, нарэшце, немагчымы факт: раней стала пытанне так, што мы б'ёмся за ўладу таму, што мы перакананы, што зможам пачаць забеспячыць краіне. Цяпер мы павінны быць за тое, каб тут панаваў эрмежны капітал, які нас прыбярэ к рукам раней, чым дасць нам уладу. Дырэктыва Трэйцага аб устанавіні шкідлівасці з замежнымі моладзі азначаў, што ў нашы арганізацыі ўключаюцца рэзёрваты эрмежных дзяржаў.

Мы перасталі быць у малейшай меры гаспадарамі сваіх крокаў.

Вышынскі: Што вы рашылі?

Радэка: Першы ход гэта было існа ў НК партыі зрабіць заяву, пазваць усіх асоб. Я на гэта не пайшоў. Не я пайшоў у ЦК, а за мной прышло ЦК.

Вышынскі: Адаказ красамоўні!

Радэка: Адаказ сумны.

Вышынскі: У 1934 годзе вы былі за паражэнне?

Радэка: Я лічыў паражэнне немінуым.

Вышынскі: У 1934 годзе вы лічылі паражэнне немінуым. У сілу чаго?

Радэка: Лічыў, што краіна не здолее абараняцца.

Вышынскі: Значыць, вы лічылі, што яна слабая?

Радэка: Так.

Вышынскі: Значыць, выхадзячы з мяркуюмай слабасці краіны, вы прынёмі паражэнне?

Радэка: Лічыў немінуым, прынаў.

Вышынскі: А ў 1935 годзе бачылі, што краіна моцная, і гэта не апраўдана?

Радэка: Што паражэнне не неапраўдана, а што яно не будзе, што гэта не рэальная праграма, таму я быў супротив праграмы, якая базіруецца на пераальнах асновах.

Вышынскі: Вы гаварылі, што такая паставка павінна, якая была дана Трэйцім у снежні 1935 года ў размове з Пятаковым і пісьме, азначала прапанову аб адрыве радзімы.

Радэка: Так.

Вышынскі: Вы прызнаеце, што факт гутаркі з панам у лістападзе 1934 г. гэта ёсць адрыв радзімы?

Радэка: Я ўсёвядзіў гэта ў момант размовы і кваліфікаваў гэта цыпер, як і тады.

Вышынскі: Як адрыв?

Радэка: Так.

Вышынскі: Чым можэ даказаць, што сапраўды пасля атрымання ў снежні 1935 года пісьма ад Трэйцага і пасля размовы з Пятаковым вы не прынёмі тых умоваў, якія пазыма і безагаворачна да таго прынёмі? Ёсць у вас такія факты?

Радэка: Няма.

Вышынскі: У мяне пытаньняў больш няма.

Абвешчана перапынак да 6 гадзін вечара. (БЕТА).

Размовы з Седовым былі ў красавіку 1934 года ў Парыжы. Я іму, па-дэду, што ў хуткім часе буду назначан у Амерыку, так што на частцы сувязі дапамагаць не магу. Ён аб гэтым папшэдаваў і затым, дэдаваўшыся, што я праз кароткі час еду ў Маскву, прасіў мяне прывесці ад Радэка падрабязны даклад — аб становішчы спраў, аб рабоце ўсёй арганізацыі.

Вышынскі: Вы выканалі даручэнне?

Радэка: Так, выканаў. Я перадаў Радэку гэта даручэнне, і ў маі 1934 года, перад мом ад'ездам у Амерыку, ён мне ўручыў пісьмо, зноў-такі запраўлена ў кігу. Пісьмо, паводле яго слоў, змяшчала падрабязны справядзачы яе зместага, так і падрабязнага понтра аб разгорнутай палітычнай і дыверсійнай работы. Гэта пісьмо я перадаў у Парыжы Седову.

Вышынскі: Да чаго зводзіліся вашы

Допыт падсуднага Сакольнікава

Вышынскі: Раскажыце, калі ласка, правыя адносіны да аб'яднанага трацісцка-зіноўцкага тарарысцкага понтра.

Сакольнікаў: Мне быў вядомы склад аб'яднанага понтра, быў вядомы тарарысцкі ўстаноўкі, было вядома, што яшчэ ўвосень 1932 г. аб'яднаны понтр пачаў падымаць тарарысцкіх актывістаў супротив Сталіна і Кірава. Было вядома, што Бакаеў ларучана работа на скачэнтраванню ўсёх сувязей з тарарысцкімі групамі аб'яднанага понтра. Было вядома, што маскоўскія тарарысцкія групы падначалены Ройнгольду. Мая работа ў паралельным понтры пачалася летам 1935 года. Да гэтага яна выражалася ў выкананні даручэння адносна перагавораў з адным імпэрыялістычным прадастаўніком. У пачатку 1934 года Камеў гаварыў мне, што дыпламатычным прадастаўніком адной краіны можа з'явіцца да мяне з запаваннем аб павяржэнні таго, што перагаворы, якія вядуцца Трэйцім за граніцай, вядуцца не ад сваёй уласнай асобы, а што за Трэйцім сапраўды стаяць арганізацыя, прадастаўніком якой ён і з'яўляецца.

Вышынскі: Такое пытанне было звернута да вас?

Сакольнікаў: Так, у сярэдзіне красавіка 1934 года, пасля сканчэння адной з афіцыйных гутарак з прадастаўніком адной краіны, з якім я часта сустракаўся на сваіх службовых аб'яваках. Размова адбылася пасля сканчэння афіцыйнай гутаркі, калі пераключылі вышні ў судзі пакой. У той час, калі я правагаў сваё субсечаснае к выхаду, ён запытаўся ў мяне, ці вядома мне, што Трэйці звярнуўся з некаторымі прапановамі да яго ўрада. Я паверыў, што мне гэта вядома. Ён запытаў дацей — ці з'яўляюцца гэтыя прапановы сур'ёзнымі? Я папверыў і гэта. Ён запытаў мяне — ці з'яўляецца гэта маёй асабістай думкай? Я сказаў, што гэта не толькі маё думка, што гэта думка і маіх прыяцеляў.

Вышынскі: Вы перадавалі каму-небузь аб гэтай сваёй гутарцы з прадастаўніком замежнай дзяржавы?

Сакольнікаў: Аб гэтай гутарцы я прыкладна, праз месца размаўляў з Радэкам, а потым з Пятаковым. У ліпені 1935 года Радэка мне паведаваў, што Трэйці выказаў неадвольнае, што я выканаў гэта даручэнне фармальна, г. зн. папверыў паўнамоцтвам, але не перадаў прапановы на сутнасці, не абараніў іх, не агітаваў за іх.

Летам 1935 года, праз некалькі месяцаў пасля арыштаў зіноўцаў і часткі трацісцкай, я вядома, што вылучаю ў паралельны понтр, лічыў, што я абавязана звязана з яго членамі. Я звярнуўся спачатку да Радэка, Пятані, якім мы абмяркоўвалі з Радэкам, былі прытані выканання тарарысцкіх умоваў; і прытані арганізацыянага парадку ў гэтай сувязі. Затым мы абмяркоўвалі і некаторыя праграмыны штапны.

Вышынскі: Якія, напрыклад?

Сакольнікаў: Праграмыны прытані ў сувязі са змяненай міжнароднай абстаноўкай. Мне вядома аб'яднанага перагавораў, якія ялі члена аб'яднанага понтра з правымі.

Вышынскі: З кім пераснаваў?

Сакольнікаў: Я ведаю, што Камеў вядома перагаворы з Бухарыным і Рыкавым, ведаю, што зіноўцаў і яшчэ хтосьці, зараз не памятаю, якія перагаворы з Томскім і Улаанавым.

У гэтых перагаворах была ўстаноўлена агульнасць і асноўных праграмыных пытаньняў, і агульнасць тактычных умоваў, у прыватнасці, прыняцце тарарысцкіх умоваў барацьбы. Але правы не ўвайшлі ў блок. Яны заявілі, што, будучы згодны з усім, яны хочучы захаваць сваю асобную арганізацыю, сваю пэнтрыяльную групу і падтрымліваць толькі кантакт з аб'яднанным понтрам.

Што дэталічней праграмыны умовак, то лічыў ў 1932 годзе гаварылася, што і трацісцкі, і зіноўцкі, і правыя схадзіліся ў асноўным на праграме, якая раей характарызавалася як праграма правых. Гэта — так званая руйніцкая платформа, яна ў значнай меры выражала імяна гэта, агульнасць ўсім тром групам праграмыны ўстаноўкі яшчэ ў 1932 годзе.

Вышынскі: Вы з Пятаковым гаварылі пасля таго, як ён вярнуўся з-за граніцы?

Сакольнікаў: Так. Гэта было ў студзені 1936 г. Пятакоў паведаваў мне аб тым, што Трэйці вёў перагаворы з Гесам. У гэтых перагаворах Гес быў узначалена выступаўшы патрабаванні, якія дэталічней з'яўляліся толькі германскіх інтарэсаў, але таксама інтарэсаў ішчэ адной краіны.

Вышынскі: Канкрэтна, на якія сілы

размовы з Седовым адносна вашага павачалення ў Амерыку?

Радэка: Седоў сказаў мне, што ў сувязі з маёй пазыцыяй у Амерыку ёсць адна просьба Трэйцага: у вышадку, калі будзе што-небудзь пікавае ў галіне совецка-амерыкаўскіх адносін — яно інфармаваць. Калі я запытаўся, чаму гэта так пікава, Седоў сказаў мне: «Вам вядома, што наша ўстаноўка — на прыход да ўлады праз паражэнне Савецкага Саюза ў вайне. Канкрэтна гутарка можа існа толькі аб вайне Германіі і Японіі супротив Савяса. Пакалькі японцы ў сваіх рашэннях, актывіроўках і т. п. будуць натуральна, улічваюць тое або інаша становішча совецка-амерыкаўскіх адносін, яны прадастаўляюць сабой пікаваць».

Вышынскі: Дзякаго?

Радэка: Дзяка Трэйцага.

Вы разлічвалі ўнутры краіны? На рабочыя клас?

Сакольнікаў: Не.

Вышынскі: На калгаснае сялянства?

Сакольнікаў: Вядома, не.

Вышынскі: На каго-ж?

Сакольнікаў: Гаворачы без усякага азмывання, треба сказаць, што мы разлічвалі, што можам абараніцца на элементны сялянскія бржузаўкі.

Вышынскі: На кулака, на астатачкі кулака?

Сакольнікаў: Так. Блок павінен быў прымесці к таму, што гэтыя астатачкі павінны былі распаўсюцца.

Вышынскі: Праз якія станы ляжаў ваш шлях да ўлады, па вашаму ўяўленню?

Сакольнікаў: Шлях да ўлады ляжаў праз паступовае аднаўленне капіталістычных элементаў, які-б выцяснялі і, у вядомай меры, замяшчалі элементны соцыялістычнасці.

Вышынскі: А адносна агрэсрэй?

Сакольнікаў: Мы ішлі на пачаленне з імі, якое-б прывяло к таму, што ў ходзе вайны і ў рэзультате паражэння СССР урад блока мог-бы аказвацца ва ўладзе.

Вышынскі: Вы казалі, што вы выхадзілі з неабходнасці забароны на вядомы соцыяльны слав насельніцтва. Вы назвалі кулака як аперу блока. Правільна на гэта фармулёўка?

Сакольнікаў: Так, як таву сілу, яшчэ атрымліваючы ад урада блока пэўныя выгоды, будзе запытаўся ў захаванні ўлады гэтага блока.

Вышынскі: Апрача гэтага, на якія яшчэ элементны выразіліся? Ці разлічвалі блок у сваёй барацьбе абмежавана толькі сваімі ўласнымі сіламі, ці ён меў на ўвазе аб'яднаць і іныя актывісцкія элементны ў краіне?

Сакольнікаў: Несумнянна, гэта выхадзіла з той эканамічнай палітыкі, якую пачаў блок. Натуральна, калі блок некаваў прадастаўленне кансідэраўнаму капіталу, зяду ў аранду асобных заводаў замежнаму капіталізму, меркаваў, ва ўсім вышадку ў пачатку, частковыя рэстаўцы калгасна, то, вядома, што гэта становіцца не толькі прамыя элементны буйнага капіталізма, але і дробна-капіталістычнага асяроддзя, дробных гандляроў, дробную бржузаўку, якая была-б запытаўся ў захаванні гэтага рэжыму і падтрымлівава-такім чынам блок.

Вышынскі: А вось у сувязі з тым, што вы гаворыце адносна соцыяльна-эканамічных панаў: якія былі адносіны блока да палітыкі індустрыялізацыі?

Сакольнікаў: Амоўнішы. Блок лічыў, што палітыка індустрыялізацыі будзе згодна, што частка прадпрыемстваў будзе ройбіцца да кансіліяраў.

Вышынскі: Гэта значыць, вы хацелі адмовіцца ад палітыкі індустрыялізацыі?

Сакольнікаў: Так.

Вышынскі: А палітыка кансідэраўнаў?

Сакольнікаў: Меркавалася адмовіцца ад імпэрыялістычнай палітыкі кансідэраўнаў, звярнуць гэту палітыку.

Вышынскі: Значыць, атлаўленне класавата падзелу грамадства?

Сакольнікаў: Атаўленне класавата — гэта і ёсць аднаўленне класавата.

Старшынявуючы: Падсудны Сакольнікаў, з якімі тарарысцкімі групамі вы былі звязаны ў 1935-1936 г.г.?

Сакольнікаў: У 1935 годзе да мяне прыйшоў Тывель і паведаваў, што ён звязан з тарарысцкай групай Заса-Іаана. Тывель прытаўся ўказаньняў аб далейшай дзейнасці гэтай групы.

Старшынявуючы: На каго гэта група рыхтавала замах?

Сакольнікаў: Мне Тывель гаварыў тым, што ў іх было чэцэны падрыхтаваць тарарысцкі акт супротив Сталіна.

Старшынявуючы: Вядома вам было аб падрыхтоўцы ў 1934 годзе замаху на тав. Кірава?

Ці вядомы вам быў склад тарарысцкага понтра, які рыхтаваў і ажыццяўляў замах на тав. Кірава?

Сакольнікаў: Мне было вядома ў пачатку восені ці ў канцы лета 1934 года, я дакладна не магу сказаць, што ў Ленінградзе рыхтаўся замах супротив Кірава. Хто яго выконвае, я не ведаў. Аб дэталях гэтай справы мяне не папверылі. Але ў 1932 г. я чуў аб складзе ленінградскага понтра.

Далей Сакольнікаў паведаваў, што яму было вядома аб існаванні ў Ленінградзе тарарысцкага понтра, у прыватнасці, што ў понтры ўваходзілі Зянін, Каталінаў, Маньшштэйн і ішыя, і што яму было вядома аб тарарысцкай дзейнасці Бакаева і Ройнгольда.

Допыт падсуднага Серэбракова

Вышынскі: Калі вы аднавілі сваю актывісцкую арганізацыю дзейнасць?

Серэбракоў: Увосень 1932 года. Да мяне зайшоў Мрачкоўскі і інфармаваў мяне аб стварэнні трацісцка-зіноўцкага блока, пазваў склаў гэтага понтра, і тут-жа паведаваў, што понтр рыхтаў у вышадку свайго правалу высуцьці запасыны понтр.

Вышынскі: Як вы аднесліся да гэтай прапановы?

Серэбракоў: Для мяне яна не была нечаканасцю. Я хопі і адшоў ад контррэволюцыйнай дзейнасці трацісцкіх, але ўсё-такі ў мяне аталілі контррэволюцыйныя настроі, не гледзячы на падатку запавы ў 1929 г.

Вышынскі: Калі вы пачалі заяву ў 1929 г., вы ў сапраўдзены актывісцкі трацісцкім?

Серэбракоў: Так, унутрана аставаўся трацісцкім.

Далей падсудны Серэбракоў паведавае, як ён сустраўся ў Парыж з Пятаковым, уздыў на себе кіраўніцтва шкідлівай работай на транспарце і кіраўніцтва зааўвазскай трацісцкай тарарысцкай арганізацыяй.

Серэбракоў: У 1934 годзе ці, можа быць, у канцы 1933 г. я зайшоў у НКІЗ, пачаўшы там А. М. Арнольдзав. Ён выказаў поўную гатуўнасць уздыць на себе ажыццяўленне і кіраўніцтва шкідлівай работай на транспарце. Мы з ім паставілі задачу зусім канкрэтную і дакладную: зрыў перавозак, змяшчэнне штотутэйшай папуцыі мэтаган павялічэння праблемаў парожных вагонаў, непаўнечнае запінаўнае ўжо да гэтага норма праблема вагонаў і паравозаў і т. д. У 1934 годзе да мяне ў Цэнтртрэнс прыйшоў Ліўшыц, ён быў начальнікам Наўдэвай дарогі. Я яго інфармаваў аб сваёй размове з Арнольдзавым. Ён мае паведаваў, што ў яго на Наўдэвай дарозе ёсць памеснік Зорын і што ён можа разгарнуць работу. У 1934 годзе я-ж працягнуў да шкідлівасці работ на транспарце начальніка Томскай дарогі Міронава. Я меў таксама весткі ў 1934 годзе, што прытаніў Фубранскі, які прапанаваў у НКІЗ, а таксама Вышынскі — памеснік начальніка дарогі Маскава—Дабас. Называлася таксама прывітанца Кіязева, я члена арганізацыі.

У 1935 г., калі прыйшоў на транспарт А. М. Катановіч, і ў мяне ўзніклі вядомыя апавесці аб магчымасці правалу ўсёй групы. Арнольдзав мяне заспаваў, што шкідлівасць дзейнасць на транспарце вельмі добра замаскіравана вось гэтым самым «нормам», што «прэзельныя нормы» атрымалі, так сказаць, правы грамадзянскага на транспарце. Не гледзячы

на тое, што «прэзельныя нормы» атрымалі права грамадзянска, Катановіч вывэрнуў усё гэта. Арнольдзав праводзіў гэту работу не толькі сам, а з дапамогай тэатрысцкай «прэзельных норма», сярэд іх былі не толькі члены арганізацыі. Ён быў з імі нежэ звязан, прывітанца іх ён мяне не называў. Арнольдзав Катановіч яны пасля выхадзілі прэзельныска. Тав. Арнольдзав сказаў, што ў НКІЗ намеснікам наркома Цэя Ліўшыц, і прапанаваў, каб усё сувязі на транспарце перадаваліся Ліўшыцу.

У 1934 годзе ў Маскву прыехаў Мдывані і паведаваў мне з Пятаковым, што ў Закаўказска работа разгортавалася і што понтр намерава, і прасіў нашай санкцыі. Мымаві паведаваў, што ў іх стала пытанне аб тарарысцкім акце супротив Берыя. Мы з Пятаковым далі ўказанне ўстанова за падрыхтоўку тарарысцкага акта супротив Сталіна, не спыняючы падрыхтоўкі тарарысцкага акта супротив Берыя.

<

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА ТРАЦКІСЦКАГА ЦЭНТРА ІХ ПРАГРАМА

(3 залы суда)

Ужо неважкі дзеі прадаўжаюцца працэс над антысавецкім трацкісцкім пэтрам, які пачаўся 23 студзеня.

Смудолам вее ад трацкісцкай бані. Жудасныя злачынствы зрабілі гэтыя сабакі перад народам. Падушаль толькі, колькі гэтаў атручалі атмасферу шырасты, папушчай у народзе, гэтыя падушачы трымаючы чэрві.

Ужо дапытаны старыя, наскрозь прагніўшыя паглытаць прастытуткі, — Пятакоў, Радзек, Сакольнікаў, Сербракоў. Гушыны малюнак шкідніцтва, забойстваў, шпіянажу на карысць замежных дзяржаў, змовы адносна адарвання Савецкай Украіны, Прымор'я і Прыамур'я, савецкай часткі Сахаліна, насялі змовы аб звароце на рабочых і сялян СССР пад люту кэдытала, падрыхтоўкі тэруру расправы і гэтыя агітныя гадзіны. Залеза, што на лаве пасудных сядзець не людзі, а згубілыя чалавечыя абліччы гэтыя гадзіны. Настолькі страшныя іх злачынствы!

Дзеці чаго? — міжвольна спытае кожны.

На гэта адказваюць дакументы. Доўга і ва ўсіх падрабязнасцях Пятакоў, Радзек, Сакольнікаў, Сербракоў расказваюць аб іх злочынах, якія яны арымавалі ад Троцкага. Але адно п'емя вылучаецца з усіх гэтых іх злочынаў — апошняе. Яно сабрала ў адно ўсё тое, што Троцкі праз сваіх паслаўцоў па частках перадаваў раён. Слухаючы яго, залеза, што перад вамі раскрылі смярдзючую яму. Гэта п'емя — «праграма» трацкісцкай бані. Яно ўказвае мэты і срошкі «рынараў» вялікай дарогі, наладзіць таргавую жніўню рабочых і сялян. Астатнік к капіталізму да той мяжы, якую паказваюць замежныя капіталісты. Такае апошняе награванне дагаварыўшага з Гесам Троцкага. Для яго ясна — без гэтага ўладу не атрымаць. Так хочучы гаспадары Троцкага Гес — Гестапо.

— Адаць у канцыі фабрыкі і заводы СССР.

— Распусціць каласкі і соўгаскі, аздавіць прыватную капіталістычную гаспадарку ў вёсцы.

— Адаць Украіну на рабаванне нямецкіх, а Прымор'я і Прыамур'я — на рэбаванне японскіх імперыялістаў.

Пракляты Гуда Троцкі распрадае шчасліваю совецкую зямлю, абываўцаў уладу. Ён хоча ўладу і патрабуе ад сваіх людзей бандыцкай дзейнасці.

— Нашу сілу будучы вымарыць дапамо-

гай, якую акажам інтэрвентам, — выказвае ён. — Ламі, шкіднічай, палі, забівай, шпіянствуй, угадываючы свае жудасныя з генеральнымі штабамі замежных дзяржаў, — патрабуе Троцкі ад сваіх поплых памочнікаў.

Уладзі Якой-жа ўладу хоча фігляр Троцкі?

— У рабочых і сялян за 19 год рэвалюцыі — разважае гэта гітла гадзіна — прывіўся смак да ўладу. А іх прызначана зноў прымушці працаваць на прыватных капіталістаў і кулакоў. Прызначана завярнуць гай патужоў.

— Бы думаеце, — філасофствуе першы сабака, пятаючы ў сваіх аднадушчых, — гэта будзе фашысцкая ўлада?

Не ў гэтай эпохе треба шукаць прыкладу для будучай формы кіравання, якую мысліць Троцкі.

— Напраўдзіце, — рэкамендуе Троцкі Радзеку, — займіць паралель з другой гістарычнай эпохе, эпохе Напалеона, напрыклад.

Ніколі, ні адна група, перайшоўшая на бок ворага, так пачынае не выкаляла сваёй праграмы!

Жудасны план прымушала гэта банда, каб ажыццявіць сваю подушю «праграму». Шкіднічай, шпіянствуй, атручай, пускаяй пазды пад адкос з таварамі, з людзьмі, з людзьмі нават лепш, страляй з-за вугала! Хіба ёсць яшчэ больш высокая мера подушці? Хіба ёсць яшчэ большыя нізасці у адносінах да людзей, да рабочых і сялян, чым таа, якую прымушала гэтыя агітныя зверы?

Гадзіна зрыгнаўшася, пачуўшы сабыжачую бору абурення рабочых і сялян. Кожнаму рабочаму і селяніну ясна ёсць «гісторыя» Троцкага. Гэта была «гісторыя» яраснай барацьбы супроць сацыялізму. А «гісторыя» іных главароў трацкісцкай бані — Пятакова, Радзэка, Сакольнікава — хіба адрозніваецца чым-небудзь ад «гісторыі» Троцкага? Яна раскрыта пачер як «гісторыя» поплых злачынстваў і сістэматычнага прадаўжэння рабочых і сялян ва ўгоду буржуазіі. Дастаткова ўспомніць толькі настрашнікі: паслякастрычніцкіх лжэ, XIV з'езд нашай партыі, не гаворачы ўжо аб гадах прадрэвалюцыйных, калі ўся банда клякала на шлях паганення з самадзяржаўем.

Што-ж застаецца? Застаецца апушчанае Пятакоў, Радзек і Сакольнікаў прабуць апушчаны.

— Гэта была новая праграма і мы яе не праводзілі, — трусавіа заўважыў Пятакоў. Але прысінуты да спына логікай

фактаў, Пятакоў прымушан быў прызнаць, што нічога новага ў апошнім п'емя Троцкага не было, прымушан прызнаць, што трацкісцкая група, якая дзейнічала на тэрыторыі СССР, была прыдаткам і прамым працягам фашызма.

Такоў-ж пазыцыю прабуе заняць Радзек. Ён намагаецца давесці, што апошняе п'емя Троцкага было бар'ерам, што яно ператварала арганізацыю трацкістаў у латэнтную сетку гестапа, чаго, нібыта, раён не было, і ён, Радзек, не мог падыйці да гэтага бар'ера. Доўга і бытаназ расказвае ён, як хацеў склікаць нараду, каб адказаць ад трацкістаў частку трацкістаў і разам з імі пакайцца. Але факты выкрываюць хлуса. Абываўцаемая адзіна за адным пад прамымі пытанямі дзяржаўнага абываўцаемая прымушан прызнаць, што яны даўно ўжо працуюць на заданых контраведак замежных дзяржаў, стаўшы фактычна працягам разважча апарата фашызма. Не павінаеца ў цяні і пытанне аб «накаанні». Фактамі раскрывае тав. Вышынскі версію Радзэка аб жаданні прызначыць пакайцца ў сваёй алачынчай дзейнасці праз ЦК ВКП(б) і Наркамунтэрбу. Тав. Вышынскі агадлашае вытрымкі з пратаколу допыту і навоцных ставак. З гэтых дакументаў высветляецца, што Радзек тры месяцы пасля свайго арышту не прызнаваўся ў найбольшых злачынствах, якія ён зрабіў. Тры месяцы Радзек бытаў, адмаўляў. І толькі пад уплывам доказаў, асабістых ставак з іншымі гаварамі гэтай антысавецкай бані вымушан быў прызнацца.

Аб сілах, якія думала прывесці ў рух трацкісцкая арганізацыя, расказана на судзе Шэстоў і Сакольнікаў.

— Хіба і мог, — адкрыта гаворыць Шэстоў, — кляпав на шкідніцтва і шпіянаж рабочых? Не, я і суцэна баўся за іх. Я абавіраўся на былых кулакоў і шкідніках, якія прапавалі на завадах і ў вухадзілі ў трацкісцкія арганізацыі.

— На каго-ж, на якія сілы іч разлічвалі пры правядзенні сваёй праграмы? — пытае тав. Вышынскі ў абываўцаемата Сакольнікава, — на рабочых?

— Не, — адказвае Сакольнікаў.

— На сялян?

— Не, — зноў гаворыць Сакольнікаў.

— На каго-ж? — пытае т. Вышынскі.

— На слякскую буржуазію.

— На астаткі кулакоў? — прадаўжае свае пытанні тав. Вышынскі.

— Але, — адказвае Сакольнікаў.

БЕЛАРУС.

ЗНІШЧЫЦЬ З ТВАРУ ЗЯМЛІ ЗДРАДНІКАЎ РАДЗІМЫ! — ТАКОЕ ПАТРАБАВАННЕ УСЯГО НАРОДУ

Знішчыць гадзіну! Малюнак драбавівавага чырвонаармееца Вас. Антонова, прысланы ў рэдакцыю з Пятрыпальскага раёна.

ГНЕЎ І АБУРЭННЕ

На сесіі Акадэміі навук БССР, якая дзпер адбываецца ў Менску, пры напружанай увазе ўсіх прысутных зачитана абвінавачваючае заключэнне на справе контрэвалюцыйнага трацкісцкага «паралельнага цэнтру».

Пачуццё гневу, нявавісі і агіты ахапіла вучоных, калі яны даведзліся, якія страшныя злачынствы супроць совецкага народу рыхтавалі поплых агенты Гестапа — Пятакоў, Радзек, Сакольнікаў, Сербракоў і ўся банда фашысцкіх забойцаў.

Старшы акадэміі і малатыя навуковыя работнікі підалі з месц рэлікі на ахрысу трацкісцкіх гадзінаў: «Гушыныя зрабункі» рэлікі, фашысцкія забойцы, якія хацелі забіць нашу радзіму.

Прэзідэнт Акадэміі навук БССР адказаў І. З. Сурта сказаў: «Перад ваеннай калегіяй Вярхоўнага суда Саюза ССР прадастава банда агентаў Гудушкі-Троцкага, зрабункі ітарасам працоўнага народу, рыхтаваліх рэстаўрацыю капіталізму і паставіліх сабе мэтай азабрыць фабрыкі і заводы ў рабочых і зямлю ў сялян для імпэрыялістычнага капіталізму».

Працэс антысавецкага «паралельнага цэнтру» яшчэ раз напамінае нам аб неаходзінасці алачынства большавіі пільнаці на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва, у тым ліку і на навуковым фронце.

У гэтыя мінуты мы ўсе, увесь совецкі народ з асаблівай сілай адчуваем, як бязмежна наша любоў да вялікага Сталіна, пал кіраўніцтвам якога совецкая краіна будзе прыгожае і радаснае жыццё.

Слова атрымаў акадэмік С. Я. Вальсон. Ён гаворыць: «Някая захавань спакой, калі чы-

таеш абвінавачваючае заключэнне на справе трацкісцкіх банітаў. Пятакоў, Радзек, Сакольнікаў і іх сўдзельнікі з фашысцкіх ахрынак бачылі, як з кожным часам мацнее магучасць совецкай дзяржавы, і яны патралялі агрэсаў пачаць вайну. Зрабункі разам з пільнаціма прафесіянальных забойцаў рыхтавалі раскрыць варты СССР, пусціць да нас банды гітэраўскіх кабілаў, японскіх самураў і польскіх панюў і заліць краіну крывёю.

— Людзям, якія згнілавалі совецкай зямлэй, совецкім народам, усім тым, што завадана пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна і замацавана ў Сталінскай Канстытуцыі, — не можа быць месца на зямлі!

Удзельнікі сесіі аднагалосна прынялі рэзалюцыю, у якой гаворыцца: «Сесія Акадэміі навук БССР разам з навуковымі работнікамі з пачуццём глыбокага абурэння і нававісі клявімань ганьбай поплых банітаў, дапушчальных сабак фашызма з трацкісцкага «паралельнага цэнтру».

Рэстаўрацыя банітаў Зіноўеў, Камэнеў і ішч. рэліківалі ўнесці ў магучы таяну аб іспаванні «спаралельнага цэнтру» контрэвалюцыйці. Арганам НКВД пал кіраўніцтвам сталінскага наркома тав. Ежова ворагі выкрыты і алоўлены з пачынаю Маса сарвана. Вылазена мода фашысцкага звера. Ніконымі іх латугі павярнуць дэс перамогага совецкага народу. Суrowa рука совецкага правадуджыя знесі іх з твару зямлі.

Зяіт андушнша патрабуе расстрэлу ўсёй гэтай бані фашызма! Смерць зяішншым ворагам сацыялізма! Вышэй рэвалюцыйную пільнасці!

Някая жыве наш мудры праваліт і пастаўнік вялікі Сталін!

М. КІН.

ІМ НЕ АДАБРАЦЬ ШЧАСЛІВАГА І Р ДАСНАГА ЖЫЦЦЯ!

МАЗЫР. (Нар. «Зяньдзі»). Абурынню працоўных Палесея язва межаў. Контрэвалюцыйнага зрабункіа дзейнасць трацкісцкага «паралельнага цэнтру» на чаде з Пятаковым, Радзекам, Сакольнікавым і Сербраковым вышкіла ў кожнага рабочага, каласніка і інтэлігента Мазырскай ахрыты вялікае абурэнне і нявавісць да гэтых зяішншых ворагаў народу, фашысцкіх агентаў, якія ставілі сабе мэтай рэстаўраваць капіталізм у СССР.

Стыханавае мазырскага дэсавазата «Пролетарый» т. Пілісаў у сваім выступленні на мітынгу заявіў: «Зрабункіа радзімы поплых банітаў не ўдалося і ніколі не ўдаца азабрыць у працёўных СССР завадывае ў барацьбе з ворагамі народу шчаслівае і радаснае жыццё».

На іх прадрывую і шкідніцкую дзейнасць мы павінны адказаць нашай друж-

най, упартай работай на карысць сацыялізма, на ўзмацненне абароназдольнасці нашай краіны».

На мітынгу ўдзельніцаў заіт стыханаўпаў сельскай гаспадарцы пільнасаветаў Мазырскага раёна выступіла больш 10 каласнікаў. Усе яны выказалі сваё вялікае абурэнне і прэрагане да фашысцкіх банітаў, якія рыхтавалі працоўных СССР крывавую расправу. Каласнік-стыханавае Шэмен Вусей ў вялікім абуренні гаварыў аб тым, што трацкісцкія баніты ставілі сваёй мэтай разбурыць сагта сьці, а значыць і заморнае жыццё каласнікаў. Удзельнікі нарады ў калікасці 270 чалавек ападушнша прынялі рэзалюцыю, у якой прасіць ваенную калегію Вярхоўнага суда СССР прымянення да азабравых фашысцкіх банітаў вышэйшай чоны пакарання.

Р. ФАЛОУ.

РАССТРАЛЯЦЬ ГАДЗІНУ!

ДЗЯРЖЫНСК, 25 студзеня. (Спец. нар. «Зяньдзі»).

Вечарам памышканіе кіноаатра «Чырвоная зорка» запоўнілася людзьмі. Рабочыя, ардэлішчыкі, настаўнікі, баішчы, прапарнічкі, вучні. Прыйшлі алаўчыты і хлосны прама з катка з канькамі. Фашысцкія забойцы хацелі забавіць гэтых людзей права на ахесту, права на працу, права на адчаінак.

Сакратар райкома КП(б)В тав. Дамброўскі перадае змест абываўчага заключэння. Яго слухаюць 800 працоўных і прапарнічкіа.

— Нагала зграя банітаў абіралася прадаць германскі і японскі фашызма вялікі народ СССР оттам і ў рэспіну. Трацкісцкія адчаіненцы рыхтаваліся заабаваць свабодны рэвалюцыйны народ, вярнуць у нашу краіну капіталістаў. Любой панюу, любы малачынчы афярмаі, праз трыны людзей яны марылі прысці да ўладу. Гэтыя планы ніконыміх зрабункіаў прававіліся.

Гаворыць баепапраганічкі тав. Гекер: «Троцкі паіроўваў да нас шпіянаў дэмакратыа. Ён ужо дзейніч нашу краіну паміж фашысцкімі зрабункіаімі. Яго агенты алоўлены. Яны жорстка расправаца за спробу вярнуць уладу капіталістам. Яны павінны быць знішчаны!»

Настаўнік тав. Фарбер і прапарнічкі тав. Корней заўважылі: «Някая літасці атрутым гадзюкам-трацкістаі!»

Тав. Позняк гаворыць: «Чалавечай крыві хочучы поплых забойцы. Яны хочучы развадываць сацыялістычную зямлю Германіі і Японіі. Але ні аднаго вяршка нікому не аддадзім. Яшчэ пільней будзем берачы нашу радзіну».

У сваёй рэзалюцыі сход працоўных Дзяржынска і прапарнічкіаў клявімань ганьбай прапалых агентаў Гестапа, гнушчых зрабункіаў з трацкісцкага «спаралельнага цэнтру». Сход патрабаваў расстрэлу Пятакова, Радзэка, Сакольнікава, Сербракова і ішчых ворагаў народу.

Яшчэ пільней пачер ахоўваюць баіцы граніцу, яшчэ больш чула сляіа на заставах прапарнічкіаў, якія зяртаюцца з нарадаў. Мірныя жыхары гатовы ў любую мінуту дапамагчы героям граніцы.

І. ЦЫВЕС.

ВОРАГАМ НЕ СП'ІНІЦЬ НАШАГА РУХУ ДА КОМУНІЗМА

ВІШЕБСК. Гнеўнае абурэнне да поплых фашысцкіх зрабункіаў — Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Сербракова і іх хаўруснікаў, па крывавай справе — вост пачуцці, якія ахапілі працоўных Вішэбшчыны, калі яны даведзліся пра абываўчае заключэнне на справе шпіянскага антысавецкага трацкісцкага цэнтру.

На ўсіх прадрывах горада праходзяць бурныя мітынгі і сходы.

З напружанай увагай слухалі паравознікі дэпо Вішэбск паведамленне аб шпіянскай імверсійнай дзейнасці наймітаў Гестапа. З гарачай прамовай выступіў машыніст Семак. «Гэтыя зрабункіаў разбураўці нашу транспартную зямлю, я патрабуе самай суровай кары зрабункіаў радзімы» — адкачынае пад аплашчэнняці прысутных т. Семак.

Каласнікі, сельсаветці імя П'ярова ў прынятай рэзалюцыі заісці: «Прасім Вярхоўны суд пакараць смерцю тых, хто пасляў на нашу светлае і радаснае жыццё, якое даў нам наш любімы Сталін. Мізэрнай кучцы амаральных тарарыстаў не спыніць нашага руху наперад».

Абываўчае заключэнне слухалі па радзі ў сваіх кватарах каласнікі сельсаветці імя Чырвонай Арміі. «Прадаўцамі сводачыя яны ахыталі смерць нашым правадзірам, — кажа каласнік Пышкін Карп. — Яны хацелі вярнуць капіталізм, разбурыць радзіму. Гэта ім не ўдалося і не ўдаца. Яны заслужылі смерць».

(БЕЛА).

Адказы палітлер Д. В. ЮРКОУ.

КАТЫ КЕМЕРАЎСКІХ РАБОЧЫХ

(3 залы суда)

— Суду, незалежна ад таго, які будзе мой лёс, і павінен указваць на тую гітла, якая павялава ў трацкісцкіх арганізацыях. З пачуццём пільнасці і слухаў тут паказанне Пятакова аб тым, як Троцкі дагаварыўся з Гесам аб расправамі совецкай зямлі. Так закончыў учора сваю прамоу Вагудаскіч, прыняты да суда на справе антысавецкага трацкісцкага цэнтру.

За гэту версію, як тапелінае за салому, трусавіа ўхапіўся другі член захоне-сібарскага цэнтру Дробініс, спрабуючы стварыць уражанне, што яны, правільнацельна спадучнікі Троцкага, не падобныя на Троцкага, Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Сербракова, гандаваўшых ітарасам рабочых, радзімай і чэспю.

Хто-ж нававісць гэтаму? Хіба не ўсе роўна, ці ведаў Дробініс і ішчыя апошніе п'емя Троцкага ці не, калі ўся працяка трацкісцкай бані будзе накіравана на паскарэнне стачкі СССР і капіталістычнага свету і на паражэнне Совецкага Саюза ў гэтай вайне.

Дробініс, які нават па азадвораму выгляду сваіму нагадвае разбойніка з вялікай дарогі, так захавіўся ройай чалавек, які спрабуе давесці сваю чалавечнасць і перавагу перад главарамі бані, што зобавіў, як быў катам кемераўскіх рабочых. Гэты праітэвет, які спалучаў трацкісцкую арганізацыю ў Сярэдняй Азіі па заданых Пятакова, як выначыўшыся з бані трацкістаў, накіраваўшы ў Заходнюю Сібір для поплых работ, спрабаваў паказаць сывау так, што ён не хацеў афяр.

І спытаў, ці не выкліка шкідніцтва афяр на шахце, ці нехта абмысіўся без іх? — заўважыў Дробініс.

Тав. Вышынскі, аднак, хутка выкрывае заітаўшага Гуда Аказасіна не Дробініс, а Дробініс завадывае такое пытанне. Баспрыкладны па сваёму пытанню быў адказ на гэта пытанне. Дробініс, разбавіўшы кат, які прагне крыві рабочых і сялян, поплых лакей буржуазіі, ужо пачер да ажыццяўлення сваёй асноўнай мэты — захават уладу — хацеў напіцца крыві непавісных яму рабочых і сялян СССР.

— Чым больш будзе афяр, чым больш будзе забіта рабочых, тым будзе лепш, — такі быў адказ Дробініс.

Прэзэрванна гадзіна! Ён не толькі выказаў гэтыя словы, але і даў ім ажыццяўленне. Дробініс даў прыктываць аб падрывочыцх ўзрыву на шахце ў днішні. У жытні ён быў арыштован, а ў верасні адбыўся ўзрыв.

— Ці маглі вы прадрывіць пагібель рабочых? — пытае тав. Вышынскі.

— Але, мог, — адказвае Дробініс.

Мог, але не хацеў. Дробініс, логі чэс ужо будучы арыштованым, не раскрыўлі алачынства, якое яны падрывочвалі, жадаючы яшчэ раз напіцца рабочай крыві перад тым, як на іх апусціцца карнавая рука пролетарскай дыктатуры.

Поплы твар свай Дробініс прабаваў утупіць на судзе яшчэ раз, але апыччэна не ўдалося. А совецкая завадыва накіраваціна аб тым, каб кроў кемераўскіх рабочых была апошняй у жытні гэтых банітаў.

ПУШКІНСКІЯ ДНІ Ў ШКОЛАХ

Па школах гарадоў і раёнаў БССР ідзе шырокая падрывочка да 100-годдзя з дня смерці вялікага рускага паэта А. С. Пушкіна. Творчасць паэта вывучаецца на ўроках рускай літаратуры. 25-настаўніцаў БССР у часе зямных ваніку зрабілі экскурсію на пушкінскае маршпуці і навадзі Ленінград, Дзекае сядо і ішч. месца, аязаныя з імем геніяльнага паэта. Першая менская школа навадзіла наладзіла пушкінскі вечар з настаноўкай урыўкаў з оперы «Гусаліка».

Рад канцэртаў на тэму: «Пушкін і мундзіцы» арганізаваў Палад піперар і акадэмія імя Н. Ф. П'ікало. 4 і 5 школы рыхтавалі з аблобе настаноўку ўрыўкаў з «Барыс Годуноў».

У буйнейшых школах Магілёва стварылі пушкінскія каміі. Усе літаратурныя школьны гурткі пераклаліся на вывучэнне творчасці паэта. Дзеці малюць партрты Пушкіна. У 21-й школе арганізаваў пушкінскі нуток, у якім выстаўлены малюнкы — работы вучняў — і творы Пушкіна.

У дні гадзіны, школы сіламі сваіх вучняў наставіць урыўкі з пасвоных творчых Пушкіна. Хоры развучаюць спевы на тэсты Пушкіна.

Пушкінскі культ арганізаваў таксама ў Заслаўскай сярэдняй школе. Вучні гэтай школы рыхтавалі настаноўку «Цыганцы». Пелагогі раёна правадзілі заады аб Пушкіне ў калгасах.

У Ваўруцку 3, 15 і рад ішчых школ арганізаваў з аблобе пушкінскія балмаскаралы.

СЕННЯ 9 ТЭАТРАХ І КІНО

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАНЫ ТЭАТР (БДГ-1) 26 студзеня Аб'я. № 23

ПЛАТОН КРЭЧЭТ

ДЗЯРЖ. ЯЗРЭВСКІ ТЭАТР БССР 26 студзеня Аб'я. № 57

„ЗАКАТ“

Гукавы кіноаатр «Чырвоная зорка» САЛАВЕЙ-САЛОВУШКА

Дзіцячы гукавы кіноаатр

КАНЦЭРТ БЕТХОВЕНА

Гукавы кіноаатр «Пролетарый» „БЕСПРІ-ДАНИЦА“

Гукавы кіноаатр «Інтэрнацыяналь» ШЛЯХ КАРАБЛЯ

Гукавы кіноаатр «Спартак» ПЕСНЯ АБ ШЧАСЦІ

Гукавы кіноаатр «Інтэрнацыяналь»

Ад 26 студзеня гукавы мастацкі фільм вытворчасці Белдзяржкіно

ШЛЯХ КАРАБЛЯ

Рэжысёр — асмулк, дзечы мастацкі Ю. ТАРЫЦ.

У галоўных ролях: заслужаны артыст рэспублікі У ВЕЛЕС, СВЕРДЛІУВА, КАРГОФ

І артысты Галія КРАЧЭНКА, ПРАЗАРОВСКІ.